

Bijlage HAVO
2012

tijdvak 2

management & organisatie

Informatieboekje

Formuleblad

Voor de beantwoording van vraag 27 is de volgende formule beschikbaar.

$$27 \quad \text{Dividendrendement} = \frac{\text{dividend}}{\text{koers begin van het jaar}} \times 100\%$$

Informatiebron 1

Arbeidsongeschiktheidsverzekering (aov) van Marcel Peters

Marcel Peters heeft op 1 januari 2003 bij Zilveren Kruis een aov voor zelfstandigen afgesloten. Bij het afsluiten van deze verzekering moest hij verschillende keuzes maken.

Peters heeft toen gekozen voor een verzekerd jaarinkomen van € 30.000,- inclusief indexering. Deze indexering houdt in dat het verzekerd inkomen jaarlijks per 1 januari meegroeit met de gemiddelde prijsstijging (consumentenprijsindex CPI). In de jaren 2003 tot en met 2010 was de jaarlijkse prijsstijging 2% ten opzichte van het voorafgaande jaar.

Peters heeft gekozen voor een eigenrisicoperiode van 6 maanden, wat betekent dat hij pas 6 maanden na (gedeeltelijke) afkeuring een eerste uitkering ontvangt. De onderstaande tabellen zijn afkomstig van Zilveren Kruis.

Dekkingsoverzicht

arbeidsongeschiktheid	alle medisch vast te stellen vormen van arbeidsongeschiktheid
verzekerd inkomen	maximaal € 150.000,- per jaar
eigenrisicoperiode	1, 2, 3, 6, 12 of 24 maanden
uitkeringspercentage	arbeidsongeschiktheid volgens 7-klassensysteem
index verzekerd inkomen	volgens het CPI
premie	de premie is afhankelijk van het verzekerd inkomen, lengte van de eigenrisicoperiode en duur van de uitkering.

Het uitkeringspercentage is afhankelijk van het arbeidsongeschiktheidspercentage (*zie onderstaande tabel*).

7-klassensysteem

klasse	arbeidsongeschiktheid in %	uitkering in %
1	80 tot 100	100
2	65 tot 80	75
3	55 tot 65	60
4	45 tot 55	50
5	35 tot 45	40
6	25 tot 35	30
7	0 tot 25	0

Informatiebron 2

Liquiditeitsbegroting (getallen in euro's) bakkerij Peters van week 44 tot en met 48 van 2010, vóór invoering van hypotheekplan en taartenplan

	week 44	week 45	week 46	week 47	week 48
saldo liquide middelen begin ¹⁾
ontvangsten					
verkoop	7.400	7.400	7.400	7.400	7.400
uitgaven					
inkoop ingrediënten	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
hypotheekuitgaven	3.000				3.000
energie	1.680				1.680
transport	200	200	200	200	200
kantoor		150			
loon	14.000				14.000
overig	500	500	500	500	500
privéopnames	<u>700</u>	<u>700</u>	<u>700</u>	<u>700</u>	<u>700</u>
totaal	22.580	4.050	3.900	3.900	22.580
verandering liquide middelen	-15.180	3.350	3.500	3.500	-15.180
saldo liquide middelen eind

Het rekening-courantkrediet dat bakkerij Peters bij de bank heeft, bedraagt € 10.500,-. Tot dat bedrag mag de bakkerij rood staan. Bij overschrijding van deze limiet heeft de bank het recht om het volledige krediet terug te vorderen.

noot 1 inclusief het gebruikte rekening-courantkrediet

Hypotheekplan

Peters heeft in het jaar 1993 een hypothecaire lening afgesloten voor een bedrag van € 500.000,-. Het betreft een zogenaamde annuïteitenlening waarvan de betaling maandelijks plaatsvindt. De interest op deze lening is op dit moment 0,5% per maand.

Om de liquiditeitspositie te verbeteren, zal de schuldrest van de annuïteitenlening worden omgezet in een lening waarbij er gedurende de looptijd niet wordt afgelost, de zogenaamde aflossingsvrije hypotheek. Het interestpercentage op de nieuwe hypothecaire lening ligt 0,1% procentpunt bovenop het huidige interestpercentage.

Op het moment van omzetting van de leningsvorm is er op de annuïteitenlening € 192.806,- afgelost. De resterende looptijd van de lening is dan nog 12 jaar. In week 48 van 2010 vindt de eerste betaling van de nieuwe hypotheek plaats.

Informatiebron 4

Taartenplan

De gemiddelde verkoopprijs van een taart die een klant in de winkel (zogenaamde winkelklant) koopt, bedraagt € 14,-. Bedrijven en scholen krijgen daar € 2,- korting op. Marcel Peters gaat ervan uit dat dit 'taartenplan' met het bestaande personeel kan worden uitgevoerd, zonder dat de loonkosten oplopen.

Verder gaat de bakker ervan uit dat de inkoop van ingrediënten als gevolg van het taartenplan in week 46 met 4% stijgt ten opzichte van het bedrag dat in week 46 vermeld staat op de oorspronkelijke liquiditeitsbegroting (zie informatiebron 2). Dit extra inkoopbedrag blijft in de weken 46 tot en met 48 hetzelfde en is alleen voor de productie ten behoeve van het taartenplan. De uitgaven aan ingrediënten zijn een vast bedrag per taart. De betaling van de ingrediënten is in de week van levering van de ingrediënten.

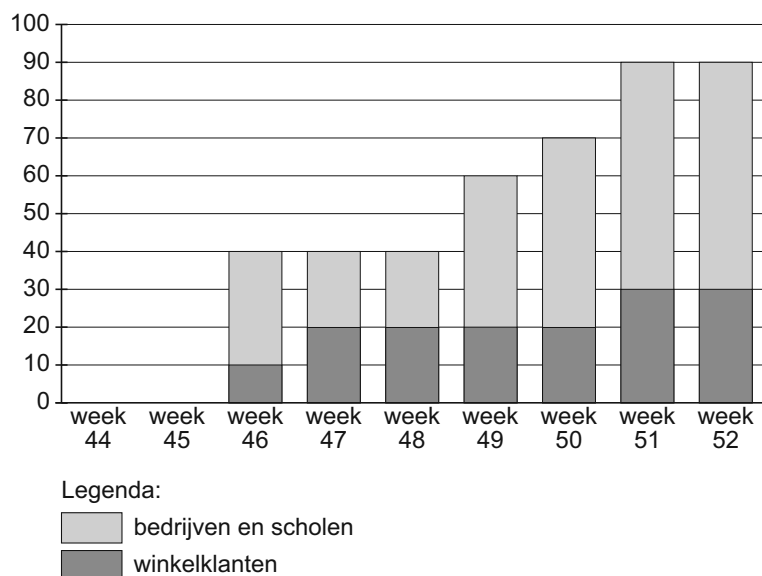
De uitgaven voor de bezorging van de taarten aan de bedrijven en scholen worden gedaan in de week dat de taarten worden geleverd. De vaste bezorgkosten bedragen € 30,- per week.

Winkelklanten betalen de taarten contant.

De scholen en bedrijven krijgen een krediettermijn van 2 weken en maken daar geheel gebruik van.

De verwachte extra afzet van taarten in week 44 tot en met week 52 is in het volgende overzicht weergegeven.

Afzet extra taarten volgens taartenplan

SAVO

Het beursgenoteerde bedrijf SAVO is een toeleverancier in de auto-industrie. Het bedrijf levert onder andere uitlaten, velgen en ruiten aan fabrikanten van personenauto's en vrachtauto's.

De aandeelhouders van SAVO hebben altijd kunnen profiteren van de goede resultaten van hun onderneming. SAVO was telkens in staat haar aandeelhouders een ruim deel van de winst uit te keren en tevens een aanzienlijk bedrag te reserveren. SAVO voert een politiek van dividendstabilisatie.

De groeimogelijkheden voor SAVO waren zeer positief en de belangstelling bij beleggers groot. Meerdere keren heeft SAVO de (buitenlandse) overnamepogingen weten te blokkeren en daarmee haar zelfstandigheid kunnen bewaren.

Aan het eind van het vorige decennium veranderde alles.

De inzakkende internationale wereldeconomie in 2008 en 2009, en het uitblijvende herstel in 2010 hebben de resultaten van de conjunctuurgevoelige onderneming de afgelopen 2 jaar sterk onder druk gezet. Waar de slooppremies in 2009 de autoverkoop en omzet hier en daar nog enigszins op peil wisten te houden, kleurden de cijfers van de auto-industrie in 2010 toch diep rood.

De groeivoorzichten voor SAVO zijn slecht. Enerzijds wordt het steeds moeilijker om nieuwe buitenlandse afzetmarkten te betreden, anderzijds is de komst van vooral de Aziatische concurrent op de thuismarkt sterk voelbaar. SAVO heeft haar investeringsplannen voor 2011 op een zeer laag pitje gezet.

De vraag is of het Nederlandse bedrijf in staat is om op eigen kracht uit het dal te komen en haar zelfstandigheid zal kunnen bewaren. Misschien is het voor alle stakeholders toch interessant in te gaan op een onlangs gedaan overnamebod van een grote buitenlandse concurrent. Daarmee is de toekomst van SAVO wellicht het beste veilig gesteld.

Informatiebron 6

Financiële overzichten van SAVO

Winst- en verliesrekening van SAVO over 2010 (getallen in miljoenen euro's)

Netto-omzet	10.439	
Bedrijfskosten	<u>9.810</u>	
Bedrijfsresultaat		629
Interestopbrengsten	23	
Interestkosten	<u>184</u>	
Financieringsresultaat		<u>-161</u>
Winst voor belasting		468

Creditzijde van de balans van SAVO op 31 december 2010 (getallen in miljoenen euro's)

Eigen vermogen		
Aandelenkapitaal	180	
Reserves	1.593	
Winstsaldo voor belasting 2010	<u>468</u>	
		2.241
Vreemd vermogen lang		
Obligatieleningen	1.527	
Overig lang vreemd vermogen	<u>1.350</u>	
		2.877
Vreemd vermogen kort		
Crediteuren	1.648	
Overig kort vreemd vermogen	<u>1.129</u>	
		<u>2.777</u>
Totaal vermogen		7.895

Informatiebron 7

Overige gegevens van SAVO

	2010	2009
Aandelenkoers:		
- Hoogste	€ 21,70	€ 27,92
- Laagste	€ 10,57	€ 12,95
- Slotkoers 31 december	€ 21,50	€ 13,76
Aantal geplaatste aandelen op 31 december (in miljoenen)	365
Nominale waarde per aandeel	€ 0,48	€ 0,48
Ratio's per 31 december:		
- Operating margin ¹⁾	6,2%	8,8%
- Solvabiliteit ²⁾	28%	25%
- Winst per aandeel ³⁾		€ 1,60
- Dividend per aandeel	€ 0,68	€ 0,72
Dividendrendement	3,2%
Dividendpercentage	150%

noot 1 bedrijfsresultaat als percentage van de omzet

noot 2 eigen vermogen als percentage van het totaal vermogen

noot 3 de winst na aftrek van vennootschapsbelasting